

HORTOBÁGY.

DEBRECZENI HETILAP

KÖZHASZNU ÉS MULATTATÓ TARTALOMMAL.

19. szám.

Első évfolyam. 1862.

Sept. 5.

A londoni kiállítások.

II.

A kiállított tárgyak I-ső szakasza 4 osztályába: a nyers termények, félig feldolgozott, gyártásra alkalmas anyagok és élelmi szerek; a II-dik szakasz 13 osztályába mindenféle gépek, szerszámok, építészeti, gyári és kézművek készítéséhez, gazdasághoz való eszközök, fegyverek, tudományos készülékek stb.; a III-dik szakasz 19 osztályába mindenféle kézművek és gyarmányok sorolják. El lehet gondolni, hogy a kiállítási küldemények ezen osztályokba való besorolása mennyi gondot okozott.

A legérdekesebb kiállitmányok az angol katalógus elején név szerint elősorolják, azon helyiségek megnevezésével, a hol azok feltalálhatók.

A kiállított tárgyak érdekessége leginkább a néző egyéniségétől feltételeztetik, és azon szemponttól, melyből a kiállítást meglátogatja. Itt az uralkodótól kezdve le a napszámosig, a tábornagtól az iskola mesterig, a művésztől a mosónőig, és a legábrándosb delnőtől a dajkáig stb. mindenki feltalálhatja azon tárgyat, a melyek az ő életutjára s kedvteléseire vonatkoznak.

Mi a magunk részéről e kiállítást egy óriási mérvű múzeumnak tekintettük: melyben a félgömb szinte minden országának sajátágaival megismerkedhetni; s főkép azon tárgyak iránt valánk kiváló érdekelttséggel, melyek, a világkereskedelmi forgalomnál, a civilizáció emelésénél és az emberiség s államok jóléte gyarapodásánál szerepjátszásra rendelvek. Kiválólag érdekelttek azon gyűjteményes kiállítások, melyek az egyes országok, népek és szigetek egész beléletét természetrajzi, népismereti és művelődési

tekintetben, részletes hűséggel a látogató elébe tüntetik.

Mihelyt a kiállítási palotában egy kevéssé tájékozottuk magunkat, siettünk az osztrák és magyar kiállitmányokat fürkészni át, hogy így önmagunkat ismerni tanulván, ahhoz képest ítélhessünk az idegen államok kiállításai felett. — Az austriai kiállitmányoknak igen szép helyiség jutott, t. i. a palota nyugoti szárnyterének északi fele földszint és karzatokkal. A felállítás elég csinosan van rendezve, hanem a kiállitmányok csoportozata, és a különböző tartományok küldeményeinek elhelyezése valóságos chaos, és a „nagy Ausztria“ czég alá együvé holmozott összhangzás nélküli keverék. Kereskedelmi és iparos szempontból az lett volna érdekes és okszerű feladat: hogy a cseh, mórva, steyer, alsó s felső ausztriai stb. küldemények egy-egy csoportba össze állítva lennének szemlélhetők, hogy ezen csoportozatok után mindegyik tartomány s ország termékeiről s készítményeiről és ezek telepvidékeiről, igen könnyen általános ismeretet és tájékoztatást szerezhetne magának az Ausztria kereskedelmi és ipar geografiájával kevésbbé ismerős látogató is. Most a birodalom egymástól legtávolabb eső tartományainak legkülönbözőbb küldeményei vannak egymás mellé felállítatva.

Franciaország s főleg Anglia kiállitmányainak a gyár és termelési vidékek szerint összeállított kiállítására nagyon vigyáztak; az egyes gyarmatok küldeményei pedig mind együtt s teljesen önállólag vannak felállítva.

Az osztrák összekeverésből a magyar küldemények menekültek ki. Ezek közül főleg a nyers termények és tömeges kiállitmányok vannak felállítva, hanem mégis több

gyar készítmények; például: a ruha és szövettől, a tiszaszabályozás térképeinek másolata stb. az osztrák-kiállítványok közzé osztvák szét. Jám-bor magyar ruhái a karzat egyik zugában a német zubbonyok közt függenek. stb.

Az osztrák küldemények, a magyart is hozzá számítva három fő csoportozatra oszlanak, u. m. nyers terményekre, élelmiszerekre, és iparczik-kekre; az Ausztriából küldött gépek elismerést érdemlő gyártmányok ugyan, de legkevésbé vitézták ki a közfigyelmet.

Az ezen világkiállításon megjelent országok kiállítványai közt, Ausztriát az ötödik hely illeti; s a kiállító államok imígy következnek kiállítványaik kitűnőségére nézve egymásután: Nagybritánia, Franciaország, Belgium, Poroszország, Ausztria.

Ausztria kézművei, gyártmányai s ilyes árucikkei elég jók és szépek a nyugoti államokéi mellett is, hanem mindamellett ezekkel, főleg az ár tekintetéből, nem versenyezhetnek. Azon országokban sok s ezért olcsó a pénz és a közlekedés; míg Ausztriában mind a kettő méreg drága.

Szövetneműek, üveg, porcellán, vasgyártmányok és galanterie árucikkek vannak Ausztriából jelentékeny mennyiséggel s minőséggel kiállítva; hanem azok legfeljebb arra való példányokul szolgálhatnak, hogy azon iparágak itt a kultivációnak milyen fokán állanak; a külföld azokra nézve mint vevő nem fog jelentkezni *) Ausztriában.

Az osztrák zongorák is elég kitűnők, s a mi fő dolog az angol és francia készítmények mellett igen olcsók, hanem a formájok nem divatos, mivel Anglia és Franciaországban a kis helyet igénylő fennálló zongorák kelnek leginkább.

Világkereskedelmi tekintetben a kised-magyar kiállítás, legfontosb része az Ausztria cég alá sorozott kiállításnak; sőt nyers termények és élelmiszerek tekintetéből az európai államok kiállításai közt egyik sem fontosabb nála, mert ezen árucikkeket a magyar korona tartományai igen tetemes mennyiséggel képesek termelni

a nyugoti, tulnyomólag iparos államok szükségéi fedezésére.

A magyar kiállítás tulnyomólag nyers termények és élelmiszerekből áll; és pedig a következőkből: gyapju, gabonaneműek, nyers vas, réz s azon egyéb érczeműek, melyeknek eddig is főképp Anglia volt fő vásártere: liszt, bor, dohány s épületfa.

Kiállítóink száma, t. i. a kiknek neve a katalogusba be van igitatva, nagyon csekély: csak 175; míg a parányi Würtenbergből 190, s egy város: Hamburgból 134 kiállító van. E lemaradásnak a bécsi kiállítási bizottmány az oka, mivel ez szinte csak a legutolsó perczben egyezett bele, hogy Magyarország küldeményei e név alatt legyenek kiállítva; ők a magyar dolgokat is kizárólag csak az osztrák retortán át bocsátva és azon cég alá sorolva akarták a világkiállításba bejuttatni; holott az ipar és kereskedelemnél az eredeti forrásig való eljuthatás a fő dolog. Ha Korizmics gyűjteményes gyapju kiállítást, és hasonlóképp Jankó Vincze gyűjteményes élet és faneműek kiállítását nem szedtek volna össze, a magyar termények aligha több mint két-három termesztő által lettek volna a világnak bemutatva; s a nevezett két ur érdemel Magyarország részéről kiválólag méltányló elismerést, nem pedig Schwarz lovag ur.

A kiállított terménycikkeket sorra vevén, azokról a következőket említjük meg:

Gyapjuink ugyan elég disztelenül voltak kitéve, hanem mindamellett nagy figyelemben részesültek finomságukért, annál inkább, mivel az angol jutenyésztők igyekezetöket nem a gyapju finomságára, hanem a hustermelésre irányozták; s ezért nem annyira a finom gyapjut, hanem inkább a sok hust adó juhokat tartják.

Hasonló disztelenséggel vannak nyers érczeink is kirakva; s ezek közzül kiválólag azok a vizsgálódás tárgyai, melyeket az angol ipar ércz vegyítékeihez és iparához felhasználhat.

A liszt, s a gabonaneműek közzül főképp a buza és árpa igen sok látogatót vont magához a nyugot európai üzérek és fogyasztók közzül.

Boraink jelentek meg a legnagyobb választékos tömegben a kiállításon, annál inkább,

*) Mannstein szétszedhető butoraira, hallottuk, hogy 4-15 megrendelés tétetett Angliából.

mert a legtekintélyesb bécsi borkereskedők is tömegesen állították ki a magyar borokat. Leginkább erős fehér, édeses veres, és mérsékelt tűzű ménesi asszaboraink arattak tetszést; és azok számíthatnak tapasztalásunk szerint a külföldön általános kelendőségre.

Dohány, annyira csipetnyi mennyiségben és választék nélkül van kiállítva, hogy azon mutatók után senki sem hinné, hogy Magyarországon annyi sok ezer mázsa és jobb ízűnél jobb ízű dohány terem.

A többi kiállítványok leginkább arra való mutatványok; hogy iparunk képessége meddig terjed, s milyen sajtáságos kézműveink és iparcikkeink vannak.

A magyar kiállítás egyes részleteinek összeállítása nem elég izletes és czélszerű, kivált a borokra és a tájviseleti képekre nézve. A borral tele gyönyörű üveg hordók láthatatlan magasságban rejlenek, s a fényképek is olyan távolságra vannak felaggatva, a honnan azok kedvteléssel végig alig nézhetők.

Legkiáltóbb mulasztás: hogy önálló magyar kiállítási katalógus nincs; holott ez olyan szükséges mint a mindennapi kenyér; s ez által lehetett volna a kiállítványokbeli hiányt helyre pótolni, és az egyetemes magyarországi termelési erőt Európa üzér világával részletesen, és tüzetesen megismertetni.

A magyar kiállítás páholyszerű fülke alakú két szobácskába van együvé rakva, s mindössze 20 □ ölnyi tért foglalhat el; s e két szobácska elrekesztő fala magyar czimmerrel és zászlókkal van megjelelve. E szerint elképzelhetni: hogy ezen parányi tömeg a csodás ragyogású és ingerű óriási tömkelegben, mint egy maroknyi valami elvész; s az valóban oly szerény látvány, hogy a legtöbb látogatót a magyar névhez kötött rokonszenv vagy üzéri vizsgálódás vezeti oda.

Jankó Vincze ur, mint a magyar kiállítás felügyelője, köszönő elismerést érdemel, azon szívélyes készségért, melylyel a magyar kiállítványokat megismertetni iparkodik.

A mi a magyar kiállítóknak jutott kitüntéseket illeti: a 175 kiállító közül 119 kapott vagy érmet vagy dicsérő elismerést; sőt a Koriz-

mics és Jankó-féle gyűjteményes kiállítványok (a Jankó-féle 201 egyes termelő termékeit mutatja be) jelesebb egyes kiállítványi önállólag elkülönözve bíraltattak meg és ezen kiállítók számára 56 kitüntetés jutott; s e szerint az összes magyar kiállítás 175 kitüntetést és pedig 92 érmet és 83 dicsérő elismerést nyert; mivel pedig az egész ausztriai birodalom 875 kitüntetést kapott, ennek épen $\frac{1}{5}$ esik Magyarországra, mindamellett, hogy a magyar kiállítványok a birodalom kiállítói számának $\frac{1}{9}$ -dét képezték.

A kitüntetettek üzleti ügyességétől függ most már a kitüntetés előnyeit életrevalólag s öngyárapítólag felhasználni tudni.

Arsakomás.

Történelmi beszély Boeskaï Papp Lajostól.

Egy évtized óta föld alatt pihent apák, porrá lett ősök képei jelennek meg előttem . . . Ásia kies téreit látom, hol az emberi nem bölcsője rengett, hol ős apáink a korlátlan szabadság szilaj boldogságát élvezék.

Keletre vezetem olvasóm figyelmét, a Moetis tó vad regényes partjára, s a Bug vizének fodros hullámain át, a hunnok szép hazájába Scythiába.

I.

Vigan voltak Lenkánor bosporán fejdelem palotájában.

A keleti fénnel butorozott terem falai, mennyezete ragyogtak a rájuk akgatott arany és ezüst lemezekről. Tiszta vert arany nap tündökölt fénylő csillár képében a mennyezet közepéről; s a terem hosszában puszpáng fából készült asztalok mellett, válogatott vendégkoszoru költé keleti izléssel készült estebédét. Körös körül apródok és szolgák lesték a vendégek gondolatit, kívánságát.

Az ős Lenkánor az asztalfőn ült. Mellette a bájos Macéa, tagjainak gömbölydedségét kiemelő mezben, fején liliom koszoru, a nap képével diadémul, szemében a szenvedély édes tüzével. Mellette és szemközt vele két ifju levente ült csillogó öltözetben; gazdag két ország kényurái, kik a hatalmas fejdelem legdrágább kincsét, a híres szépségű királyleányt jöttek feleségül kérni. Mindenik nagy szerencse volt, a mint nevezni szokták; gazdag és hatalmas mind a kettő.

Sok kérő fordult már meg Lenkánor vendégszerető palotájában, de a királyleány szíve mindenik előtt zárva maradt. Még nem találkozott férfi, a ki

előtt e virág szirmai a szerelemnek megnyíltak volna, még nem emelíté meg senki a sziklát, a mely mögött e gazdag bánya kincsei heverték.

Későre nyult az estebéd. A lantosok kifáradtak a régi jó idők, porladozó hősök, dicső csaták, lángoló honszerelem megénekelésében.

Lenkánor magas homlokán a meglegedés szimult végig; szemeiben kéj, arcán örömpir ragyogott, leányát mint egy második Niobét, imádóktól környezetten látva. — A két ifju honn feledte merész büszkeségét; jellemökből csak az erős szándék eltökélését hozták magokkal. Nem ettek és nem ittak, hanem a leány bámulása, a kérés szavai és az elutasítás aggodalma közt oszták meg egész figyelmöket. — Lenkánor jól sejtette az ifjak szívében dúló lelki harczot, de semmit nem tett arra, hogy akár kitörjön akár lecsilapodjék, engedte a dolgot folyni a maga rendén, s székében hátra dőlve, némi mellékgondolattal az ifjak kieneses házára, tétlen gyönyörködésbe merült e harcz okozója felett.

Azonban Macéa unni kezdé e kényes helyzetet, s talán virágai közé is vágva, már-már ürügyet keresett a kimenekülésre, midőn egy udvaronc új vendégül a scythák követét jelenté be.

Lenkánor azonnal kiemelkedett közönyösségéből, s látszó zavarral morgott néhány szót, melyet csak ő érthetett meg.

— Böcsásd be, — szólt aztán. — E nagy nép köveit még imádkozásunk közben is szívesen látjuk. — Hangjának ingerültsége s az izzadság egy-két gyöngye kopasz homlokán meghazudtolták szavait.

Csönd lett a teremben, s az ajtón egy ifju lépett be.

Az ifju öltözte nem volt fényes, de választékos. Kezében hegyes tetejű kidarát tartott, mely fővezéri rangját bizonyítá, derekát csinos mez fődé, mentőül kard és nyíl ellen halpikkely alakú ezüst lemezekkel kirakva, lábszáraihoz szorosan simul góthiája, alant festett szíjjal sólyába szorítva; a sólya vörös és kék fejtővel volt kivarrra. Oldalán sulyos kardot emelt, baljában értékes buzogányt tartott.

Lenkánor állva fogadá a követet és kérdezé: mi járathban van.

Az ifju scytha rövid mondatban előadá, hogy ő bizony pénzért jött. Királya küldé az évi adó beszedgáltatását sürgetni. Áteás nem érti a tréfát; azért tehát jó lesz a kötelezettségnek mielőbb eleget tenni, mert különben néhány ezer scytha talál érte jönni, s nem lehetlen, hogy késedelmi kamat fejében a kalászkodással dus Moetis partját megbovotválja.

— Megértettük kérésedet, derék követ! — válaszolt Lenkánor elfojtott bosszúsággal. — Nem fogjuk bevárni, hogy az adóért magatok jöjjetek, ha-

nem elküldjük azt, mért nincs főbb ohajtásunk, mint hatalmas Áteás szomszédunkkal békében élni.

— Küldetésemnek ekép megfelelővén, távozom, — szólt az ifju.

— Azt ne tedd, ifju vitéz! — viszonoza Lenkánor. — Utad hosszú és fáradalmas lehetett, ülj le asztalunkhoz és lakozzál velünk.

— Utam sietős, — monda a lovag.

— Maradjon nálunk, pihenje ki magát asztalunknál, vegyen részt családi vigalmunkban; — szólt Macéa is, jelentékeny pillantással kísérve szavait.

A scytha ifu, kinek neve Ársakomás, akarat nélkül ült a kimutatott helyre, az ellenséges fejedelem asztalához.

— Beszéljen nekünk szép hazájáról, szülei, rokonai, barátairól, — szólalt meg az imént oly hallgató Macéa.

— Bájos szüz, remekje nemednek! oly jól esik szívemnek e megemlékezés, a rokon szív meleg értelmei bámulatra ragadnak, s talán büszkeségemnek tartanám becses parancsodat követni, ha atyád és ez idegenek...

— Leányom kéri, — vágá közbe Lenkánor, — két ország korlátlan hatalmu urai.

Aztán így gondolkozott magában: ez a leány soha sem volt még ily beszédes, a követ szemei is oly hosszan függnek rajta, mintha régi ismerősök volnának. Siettetnem kell az elhatározást. Akár egyik akár másik, de választania kell.

(Folyt. köv.)

Közélet.

Hollós Kornélia Debreczenben van. — A nemzet csalóánya szinpadunkon énekel! — Kell e többet mondanunk, hogy azon kellemes izgatottságot, mely öt nap óta a művészet iránt fogékony kebleket remegteti, az országgal tudassuk?

Most jöjjön közénk a ki minket azzal vádol, hogy a szép és nemes iránt lelkesülni nem tudunk, nézze a belépti jegyek ostromát, s a tele színházakat, hallgassa a tapsvihart és magán beszélgetéseket, s érezni fogja, hogy a művészet egy azon magasztosságok között, melyek iránt lelkesedni tudunk.

Pedig ha valaha, most történhetett volna az meg, hogy a tisztelt művészno hidegséggel találkozzék. Hisz oly sok félekép sanyargattatunk, tétlen reménykedésünket időnkint annyi fájdalmas hír zavarja, annyira el vagyunk foglalva a közélet és a családi tüzhely bajaival, hogy nem volna csoda, ha művészet iránti vonzalmunk parázsa hamu alá rejtőzködnék, s közvetett kötelességeinkből egyet mást elmulasztanánk. — Annál

nagyobb örömmel jegyezzük fel közönségünk folyvást ünnepi hangulatát, — annál nagyobb dicsőség a művészno érdemének!

Hollósy Kornélia f. hó 1-jén a délutáni vasut vonattal érkezett Debreczenbe. Jövetelének híre már előbb elterjedvén, szép és nagy társaság várt érkezésére az indoháznál. Itt a szinügyegylet küldöttsége nevében Kiss Lajos által fogadtatván, szállására kísértetett, hol a zeneegylet, hangverseny zongoráját egész itt léte idejére rendelkezése alá adta. A fogadtatás zajtalan de szívélyes volt; a honleányi hűségét kétségbevonhatlanul bebizonyított művészno megpillantása, egy pillanatra feledteté velünk hanyattatásunkat, s gazdag és szegényben, kicsinyek és nagyokban a méltánylás buzgó érzetét költötte. F. hó 2-kán, mint a nemzet bucsuzó csalogányát tiszteltük őt a színházban, hol helybeli és vidékiekből alakult nagy közönség élvezte „Lucia“ megnyerő dallamait, gyönyörű futamait és páratlan trilláit. Tegnap „Rigoletto“-ban lépett fel. Hogy taps, éljen, virág és kihívásnak vége hossza nem volt, felesleges mondanunk.

Hollósy K. más téren ugyan, de nem méltatlan művészno és tagtársa, Debreczen kedvence: Prielle Kornélia m. hó 28-kán két kis vigjátékban: a „Fürdőre kell mennie“ és a „Fehér hajsza“-ban, 30-kán a „Nőuralom“-ban, 31-kén a „Czigány“-ban és f. hó 3-kán a javára előadott „Tündérújjak“-ban lépett fel. — Az első két kis vigjáték előadatását lehetlen meg nem rónunk. Nem tudjuk: kitől függ e pillanatban a játékrend készítése általában, de fel kell tennünk, hogy P. K. maga szemelheti ki azon műveket, melyekben fellép. Csodálkozunk annál fogva, hogy közönségünk izlését gyakori vendégszereplései közben ki nem ismerve, oly silányságokkal tömi gyomrunkat, (szívünkre vagy eszünkre itt nem volt tekintet,) melyekből csak az betűzhet ki érdekességet, a ki egy orvos és egy bába párbeszédét „az érdekes állapotokról,“ ha szellemtelen is, érdekesnek és közönség elé valónak tartja. De úgy van az! Már Debreczenben Szerdahelyi azt hiszi, hogy „Figarot“ adhatja, Komlóssy Ida, hogy Jókai „Anná“-ját énekelheti, s Prielle K. hogy a fürdők termékenyítő hatásáról stb. dissertálhat. Sajnáljuk az ily tévedéseket. — Egyéb fellépéseiben a vendégművészno élvezetef nyújtott, különösen a „Nőuralom“-ban, hol a bajszövő menyecskét ismert szeretetre méltóságával adta.

L. — Főiskolai tanár és könyvtárnok Lugossy József ur betegeskedése miatt már régebben lemondván, és az egyházkerület által az illető nyugdíjnak különös elismerésül 400 fítra emelése mellett nyugdíjaztatván, a főisk. gazd. választmány mult hó 28-iki ülésében a főisk. könyvtár és ehhez tartozó pénz és régiséggyűjtemény számba vétele és ujonnan válasz-

tott könyvtárnok Imre Sándor urnak átszámolására nt. Révész Bálint ur elnöklete alatt Révész Imre, Komlóssy Imre, Kiss Lajos, Sárváry Jakab, K. Tóth Mihály, Menyhért János és Szekeres Pál urakat kérte fel. — A pénzügyjtemény kulcsa elnök Révész Bálint, a könyvtár egyik kulcsa pedig Szabó G. segéd urnál hagyatik, a másik Imre Sándor könyvtárnok urna bizatván.

Ebből folyólag elismeréssel tudatjuk, hogy Lugossy ur (kinek létezését és hatását talán csak két pesti lap kivételével az egész nemzet ismeri), a nyugdíjon felül ajánlott szállást vagy szálláspénzt nem fogadta el, sőt a mult héten már elis utazott szülőföldre Nagybányára, hol életének hátra levő részét eltölteni szándékozik. — Adja isten, hogy ha már közvetlenül nekünk és főiskolánknak nem, nemzetének és irodalmunknak még hosszú évsoron át használhasson.

Több lapból azt olvassuk, hogy a debreczeni zenede az épülő színház falai közt nyerendi helyiségeit. Ez nem áll, nem is állhat, mert a zenede f. évi octoberben megkezdzi működését, míg a színház épülete csak a jövő évben lesz készen, és mert a színház épületében csak szorososan a színészetre tartozó helyiségekre van tervezet, a fő bejárat feletti teremben legfelebb zenedei és más hangversenyek tartathatnak és végre mert a zeneegyleti közgyűlés nem látta czél szerűnek, hogy növendékei — kivált a nőneműek — színházi épületbe járjanak, ennél fogva helyiségről gondoskodott is már a választmány 6 évre a városház melletti gróf Dégenfeld házában. — Ama kacsa alkalmasint onnan keletkezett, mert a zeneegylet a színház melletti Komáromy házat kérte a városi előjáróságtól, de azt, mivel ott egy pár szobát jelenleg az adóhivatal tart elfoglalva, megnyernie nem sikerült.

Aradon szépen mozognak a magyar színészet ügyében. Ugyanis a szinügy emelése végett állandó színházi bizottmányt alakitnak a város a téli idényt ott töltendő Szabó és Filippovics féle társulat vállalkozóit ez idényre 2000 forinttal segélyezi. Figyelmebe ajánljuk e körülményt a debreczeni városi előjáróságnak most, midőn Részler segélyezésének kérdése fenn forog.

Pesti lapok szerint Csajkos Ferencz polgártársunk, ki csarnokunkba is szép dinnyéket küldött, a fővárosban jó nevet nyert dinnyéivel.

Figyelmeztetjük olvasóinkat mai számunk szinügyegyleti „értésítés“-ére.

Sz. L. ur B. Ujfalu melletti tanyáján f. augusztus hó 29-dikén tűz támadván, a nevezett uraság egész évi termése: mintegy 2000 kereszt élet és minden takarmánya elhamvadott. A gőzerejű cséplőgép is, melyet minthogy működését a nagy szél daczára is meg nem állítá, a vész okozójául tekintenek, tetemesen meg rongáltatott. Sem a gép sem a termény és takarmány nem voltak biztosítva. — Kevés nap előtt K. L. ur debreczeni tanyáján hasonlóan minden takarmány lángok martaléka lón; — s a gazdák még sem biztosítanak! — ők lássák!

Felhívjuk a közönséget, az „első magyar kertész gazdasági ügynökség“ által, nov. 1-től 15-ig Pesten, a muzeumban rendezendő gyümölcs és termény kiállításban való részvevésre. — A tárgyak oct. 27-dik napjáig küldendők be, ily czim alatt: „A kertész gazdasági tárlat rendező választmányának Pesten, a nemz. muzeum épületében.“ — A kiállítási szándok oct. 1-ső napjáig a k. g. ügynökségnél (Pest Józseftér 14. sz.) bejelentendő. — A beküldött tárgyak mellett egy jegyzékben kiteendő: a. — a kiállító neve és czime; b. — lakhelye (megye és utolsó posta); c. — a tárgy piaci ára; d. — mennyi van belőle eladó. — A tárgyakat a beküldő nov. 16-tól 20-ig visszaveheti. — Jutalmak osztatnak (érmek, pénz és oklevél). A kiállítás tárgyai: gyümölcs, zöldség és szőlő, virág, mezei erdei és kert termények, méhészeti és házi gazdasági tárgyak minden nemben fajban és feldolgozásban, selymészeti tárgyak, mindennemű kert, mezei és házi eszközök, tervek, rajzok és szellemtermékek.

Rendezők: *Kubinyi Ágoston, b. Nyáry Gyula és Girókuti P. Ferencz.*

Nemkülönben felhívjuk olvasóink figyelmét a „magyarországi műegyletre.“ — Ezen egylet feladata a művészet szeretetének terjesztése s az izlés nemesítése hazánkban, még pedig először: folytonosan tartó műkiállítás által, mely havonként új festvényekkel láttatik el, másodsor: jó és a részvényesek közt sorshuzás útján kijátszandó festvények vétele, s ez uton a hazai festészek munkásságra s tevékeny önképzésre ösztönzése által; harmadsor: becses és minden részvény után egy példányban a tagok közt kiosztandó műlap kiadása által. Minden részvényes évenként 5 ft 25 krt fizet, és ezért egy becses műlapot kap, a három évre belépő részvényes évenként két, az egy évre belépő pedig egy számmal játszik az egylet által megvásárolt jeles művekre, azonkívül a részvényesnek szabad bemenete van minden, az egy-

let által rendezendő műtárlatba. Ha valaki akár a művészet iránti különös szeretetből, akár azért, hogy a sorsolásnál több számmal játszhasson, maga számára négy részvényt vált, az ötödiket ráadásul ingyen nyeri.

Részvényjegyek, melyek után mindegyikre ez évben „ujonczozási jelenet“ czimű Than Móricz hazai festész eredeti festvénye után készített réznyomatu műlap jár, és melyeknek mindegyike a sorsolásnál játszik, 5 1/4 ftért kapható Pesten az egyleti irodában, Debreczenben pedig Telegdi Lajos urnál.

Piaczi árak sept. 2-kán.

Közép ár: 1 pozsonyi mérő tiszta buza 3 ft. 95 kr. — Kétszeres 3 ft. 90 kr. — Rozs 2 ft. 45 kr. — Árpa 2 ft. — kr. — Zab 1 ft. 45 kr. — Tengeri 3 ft. 85 kr. — Köles 2 ft. 80 kr. — Kása 6 ft. — kr. — Egy mázsa szalonna 40—42 ft. — kr. — Egy font marhahus 17 kr.

Névsora

a debreczeni színügyegylet tagjainak, az 1862-dik évre aláírt összegekkel együtt.

(lásd a Hortobágy 13 és 14-dik számait.)

Adler Adolf 1 és Alibán Mihály 1 ft. — Bares Dániel 1, Batory Sándor 1, Bogáti Péter 1 és Boros István 2 ft. — Csáthy Lajos 1 és Csáthy Juliánna 1 ft. — Ekker Mihály 1, Erdélyi Kálmán 1 és Erdélyi József 1 ft. — Fabriczius Géza 2, Fogarasy Gábor 1 és Fráter József 2 ft. — Garbóczy Ferencz 1, Gelenczey Pál 2, Geréby Fülöp 1 és Göltl Nándor 1 ft. — Handtel Vilmos és neje 2 ft. — Kacs-kovics Iván 1, Kardos István 2, Kerekes János 1, Kerekes Imre 1, E. Kiss Zsigmond 2, E. Kiss Albert 1, Klein Ignác 10, Komlóssy Lajos 1, Konrád Sámuel 2, Kovács József 1, Kovács Lajos 1, Kolbenhayer Ede 2 és Kain Béla 1 ft. — Márton László 2 és Mandl Ede 1 ft. — Nagy Antal 1, Nagy Amália 2, Nagy Ferencz 1, Nagy Paulina 2 és Nyiri György 1 ft. — Oláh Károly 2 ft. — Pfahler Károly 1. Proczky Ede 1 és Popper Alajos 1 ft. — Rábé község 1, a rábei ret. egyház 1. Rákossy Ferencz 1 és Rothschnek Károly 1 ft. — Sárváry Jakab 1, Schöberl 1, Schmör Aurél 1, Schuster János 1, Schusterics 1, Szabó Mihály 1 és Spitzer Adolf 1 ft. — Toth Ferencz 1, Toth Sámuel 1 és L. Toth Mihály 1 ft. — Ujhelyi József 1 és Uray József 1 ft. — Jabsztrabszky Pál 1 ft. — Wagner Lajos 1, Veréb József 1, Vizner Ferencz 1, Veszprémi Sámuel 1, Veszprémi Mária 1, Vincze Emil 1 és Varga Lajos 1 ft. — Alapítványt tettek: Kovács László, Papszász Ignác urak és a debreczeni casinó. — (Lapunk 14dik számának e rovatában Rácz György neve után 5 ft. olvasandó)

Fényes Menyhért, — Erzsébet, Irma, Helén Lajos, Ede, Etelka, Aurél, Róza és Izabella gyermekeivel, ugyszintén Thurzó János és Thurzó Róza Komlóssy Imréné fájdalmas kebelrel tudatják forrón szeretett nejének, illetőleg édes anyjoknak, kedves leányának s feledhetlen jó testvérének **Thurzó Irénnek** 1862. aug. 19-kén történt váratlan kimúltát.

A boldogultért f. hó 15 - ikén Debreczenben engesztelő szent miseáldozat fog tartatni.

Nyílt levél.

Debreczen 1862. Aug. 27.

Szerkesztő ur! — Szomoru napokat élünk! — A szárazság kimondhatatlan károkat hozott ránk eddig is; de aggodalma az embernek még jobban fokozódik. Mert bár szép reményünkben több termést illetőleg, mint tengeri, szőlő, széna stb. — megcsalatkoztunk; de aggodalmaink még ha a jövőre gondolunk nagyobbodnak.

Hogy megyünk a télnek, ha marháink számára még csak sarjunk sem lesz? Hogy teljesítsük a legszükségesebbeket is, mikor mindenfelől szükséggel találkozunk?

Videkről több helyről nagy tüzekről tudósítottunk. Mennyi család jutott utolsó inségre!

Segítsük őket. Oh ezt leginkább ohajtják tenni azok kiknek nincs tehetségök. A maga baját sem bírja az ember.

Az ujságlapokból többször olvasom, hogy miért nem látjuk által a tüzkármentesítés nagy hasznát? Gondolják meg önök uraim, hogy legtöbnek a ki a biztosítási pénzt nem fizeti le évenként, még a legszükségesebbre sem jut. Az ajtó előtt a szükség, s midőn a biztosító intézetbe vinné a pénzt, már akkorára elébb járt egy és más.

Ugyan mit csináljunk hát? Őrizkedjünk, vigyázzunk, de látjuk mind ez sem elég.

Régi jó szokása volt az előljárásnak, hogy szárazságban, tüzes világban, kapitány-víz parancsolt ki tétetni. Ez is jó, de nem elég. Hiszen minden jóra való embernek ugy is van víz tartó edénye, és azt a szárazság tekintetéből is, hogy el ne száradjon csak megtölti. Ugy de ha a tűz meglep bennünket, a tele dézsát ki emelné a tüzhöz? annak tehát csak saját hajlékunknál vehetjük valami hasznát, ha olyan alant mutatkozik a tűz, hogy dézsával, vedérral le önthetjük. De ha magasabban ég, mint leönthetnénk, ki bírná a háztetejére egy elszáradt rosz létrán felvinni? meg ha igen is: több ember az égő tetőre nem is mehetne dézsájával olyan közel a tüzhöz.

Innen ered, hogy olyan sok ácsorgó van a tűz körül. Nem azért mintha gyönyörködnék benne, nem

azért mintha nem akarna segíteni az oltóknak. De mert nincs mivel.

Tűzfecskendőket, tűzoltó szereket kell szerezni. No már most mindjárt megközelítjük. Hány falu és község van, hol csak egy tűzoltó szer sincs! A hol találtatik is, a szárazságban el romlik, nincs ki igazítsa. Azután megint ott vagyunk, hogy sok költséggel jár. Drága, hozzá sok deputatio, fuvar, és engedelem kell. De véleményem szerint nem is elég egy két fecskendő egy, még ikább több ház égésénél. Annak legtöbbször ott láttam hasznát, hol a háztetőkön dolgozó oltó emberek mentésére szolgált.

De hát mit tegyünk, mert végre segítenünk kell magunkon. Cserepeltessük házunkat. Azt jól tudjuk, hogy ez is jó óvó szer. De megint sokba kerülő. A szegény falusi embernek egy cserepes ház minden vagyoni értékét felül mulná. Azután takarmányát csak nem cserepeltetheti.

Gondolom kedves olvasóm, hogy ennyi előbeszéd után ki találta, a mit mondani akarok.

Az én véleményem az, hogy minden, ki mozoghat, vigyen a tüzhöz egy kézi vízi puszkát, kinek ez nincs, legalább egy vedret. A kettő már igen kevésbe kerülő tűzoltó szer, mert nem kerül többbe egy forintnál. Sőt ha nagyba s többen készíttetik, annyiba sem.

Nincs ennél uraim hasznosabb, szükségesebb szerszám. Sok helyen hol ilyen nagy szárazságban a fácskák, plánták, udvaron és kertben száradnak, elejét tudja a bajnak egy gyermek is venni. Locsolni vele a fát is meg lehet, és az aztán többet ér, mintha a tövére öntünk a plántának, fának egy veder vizet.

Uraim! Városokon falukon szerezzen magának minden ember egy kézi vízi fecskedőt. Ha a tüzet ötven vagy száz ilyen ember egyszerre önti, nincs olyan tűz, hogy el ne aludjék. Ha ki nem akar vásárolni, kényszeríttessük előljárátság útján. *)

B. F.

*) Nagyon csekély horderejű volna a biztosítás ügye, ha azt oly érvel, hogy sok a szükségünk, megcáfolni lehetne. Szükségünk mindig sok volt, és mindig sok lesz; de bármennyi legyen is, meg bírjuk azt, ha ügyeinket eszélyesen beosztjuk. E beosztás egyetlen jó rendéhez tartozik nézetünk szerint az, hogy a mink van, vagy a mit szereztünk, annak megtartásáról magunkat biztosítsuk, s inkább keveset szerezzünk, de biztosat, s inkább váljunk meg vagyonunk egy részétől, hogy a többinek bírása felett nyugodtak lehessünk. — A tűzoltó háziszereket nem találjuk ugyan elégnek a tűzvészeket, s azok terjedését megakadályozni, de a többi — a nagyobb fecskendők — mellett kétségtelenül jó segítő eszközök. Csakhogy a ránk erőszakolást nem tartjuk gyakorlatinak. Sokkal gyakorlatibbnak hisszük azt, hogy a rendőri közegek, ha már erőszakot kell használni, minden oly egyént, ki a tűzvész színhelyén, oltó eszköz nélkül pusztá kézzel megjelenik, vagy haszontalan szájátatásban a bajt csak nagyobbitja, onnan irgalom nélkül eltávolítsanak.

Szerk.

Szinügyegyleti értesítés.

A f. évi ápril hó végével lejárt szinidény alatt szerzett tapasztalatok folytán szükségesnek látván a szinügyegylet, hogy működő választmányának a művezetésbe is befolyást biztosítson, — és pedig azért, hogy a szinészetet pártoló közönséget áldozatkészségének folytonosan megfelelő szellemi élvezetről lehessen képes biztosítani: f. évi aug. hó 3-dik napján kelt határozatával kimondotta, hogy jövőre azon szinigazgatóval, ki az egylet támogatását igénybe venni kívánja, a kölcsönös viszonyt részletesen szabályozó oly egység köttessék, mely által az egylet és szinigazgató jogai és kötelességei szabatosan körvonaloztassanak.

Mig ugyanis az egylet egyfelől kötelezi magát, hogy a bérletek biztosítására közreműködik, a szinügy emelésére irányzott előterjesztéseket a közhatóságoknál előmozdítja, s könyvtárát a szintársulat használatára megnyitja: másfelől követeli, hogy a szinigazgató a beléptidíjak szabályozása, bérletek rendezése, tagok szerződtetése, műsorozatkészítés, szereposztás s új darabok szinre hozatala körül a választmánynak szabályszerűleg megállapított befolyást engedjen.

Reszler István ur mint a helybeli dal- és szinműtársulat igazgatója, a közgyűlésileg megállapított szerződési tervet elfogadhatónak találván, s ez alapon az eglyettel viszonyba lépni ohajtván; — hogy a választmány a szerződésben előírt kötelességhez képest a bérletek biztosítása iránti eljárást megkezdhesse, mindenekelőtt következő részletek iránt eszközöltetett kölcsönös megállapodás:

F. évi september, s jövő évi májushóban rendes bérlet nem nyitattván, bérletekre a f. évi octóber 1-től jövő évi ápril hó végéig terjedő időszak hagyatik fenn.

Említett időközben 7 bérlet nyitattik; mindenik bérletben 20 s így összesen a hét bérlet ideje alatt 140 előadás fogván bérlet folyamában oly módon rendeztetni, hogy ezen időszakban a bérletszünetes előadások alkalmával is a megállapított rendes belépti díjak fognak megtartatni; kivevén a közbejövő három országos vásár alkalmával szokásos három három, s ezen kívül még költséges kiállítású új darabok előadására számított három s így az egész idény alatt összesen 12 napot, mely napokon árfelemelés mellett rendkívüli bérletszünetes előadásokat rendezni az igazgatónak szabadságában álland.

A belépti díjak következők:

I. Egyes előadásra, páholy 3 frt. támlány 80 kr. földszinti zártszék 70 kr. emeleti zártszék 40 kr. földszinti bemenet 40 kr. emeleti bemenet 30 kr. karzat 20 kr.

II. Egy bérletre: páholy 35 frt. támlány 10 frt. földszinti zártszék 8 frt. emeleti zártszék 5 frt. földszinti bemenet 5 frt.

III. Mind a hét bérletre, előlegesen egyszerre lefizetve: páholy 220 frt. támlány 60 frt. földszinti zártszék 50 frt.

Ezenkívül azon páholy, támlány és zártszék bérlők, kik a 7 bérletre kiszabott fentebbi összeget előlegesen egyszerre lefizetik, azon előnyben is részesülnek, hogy ha bérletszünetek alkalmával — a rendkívüli előadásokra kikötött 12 napot azonban ide nem értve — helyeik megtartása iránt idejében rendelkeznek, azokat nem a rendes napi, hanem e bérleti összeg arányához képest mérsékelt következő árért leend joguk megtartani, u. m. páholyt 2 frt. támlányt 50 kr. zártszéket 40 kr. árával.

A befizetendő bérleti összegekért az igazgató összes vagyonával kezeskedik.

A múlt évi bérlők, előbb bérlett helyeikre nézve mások fölött előnnyel bírnak, ha sept. 15-dik napjáig jelentkeznek.

A bérleti ügy egy külön bizottmány vezetése alatt áll, — melynek tagjai Kiss Lajos elnök, Simonffy Imre, Kiss Sándor és Alibán Mihály választmányi tagok.

Bérleti kívánók magokat akár a színházi pénztárnál, akár a szinügyegylet bár melyik választmányi tagjánál mai naptól kezdve előjegyeztethetik, a fizetés pedig a választmány által annak idejében kitűzendő helyen és határidőre lesz teljesítendő.

Miután ily előintézkedés után, a szinészetnek a jövő téli idényre biztosítása bérlők elegendő számtól függ: tisztelettel van szerencsénk fölhívni városunk műpártoló közönségét, hogy ezen közérdekű hazai ügy minél nagyobb mérvben pártolásával, tisztán magyarajku városunk e részbeni jó hírnevének s tekintélyének az ország szemé előtt további megóvására segéd kezeket nyújtani sziveskedjék.

Kelt Debreczenben 1852. Sept. 2-dik napján.

A szinügyi egylet választmánya.

Folytatás a mellékleten.

Melléklet a „Hortobágy” 1862-diki 19-dik számához.

Vasuti-menetrend

1862. máj. 1-től kezdve, érvényes az 1862. nyári havakra.

I. Kassa és Nagyváradszék	Bécs ind.	8 óra — perc este	7 óra 45 perc reg.
	Pest	6 „ 25 „ reg.	5 „ 35 „ délu.
	Czegléd	9 „ 27 „ „	8 „ 24 „ este
	Szolnok	10 „ 27 „ „	9 „ 42 „ éjjel
	Püsp.-Ladány „	1 „ 26 „ délu.	1 „ 20 „ „
	Debreczen „	3 „ — „ „	3 „ 47 „ reg.
	Tokaj	5 „ 25 „ „	8 „ 4 „ „
	Miskolcz „	7 „ 19 „ este	11 „ 1 „ déle.
	Forró-Eöcs „	8 „ 28 „ „	12 „ 52 „ délb.
	Kassa érk.	9 „ 51 „ „	3 „ — „ délu.
II. Arad	Püsp.-Ladány ind.	1 „ 53 „ délu.	1 „ 40 „ éjjel
	B.-Ujfalv „	2 „ 54 „ „	3 „ 6 „ reg.
	Nagyvárad „ érk.	3 „ 45 „ „	4 „ 40 „ „
III. Kassa és Nagyváradszék	Bécs ind.	8 óra — perc este	7 óra 45 perc reg.
	Pest	6 „ 25 „ reg.	5 „ 35 „ este
	Czegléd	9 „ 42 „ „	8 „ 39 „ „
	Szolnok	10 „ 40 „ „	10 „ 11 „ éjjel
	Mező-Túr „	11 „ 46 „ „	12 „ 14 „ „
	Csaba	1 „ 22 „ délu.	3 „ 9 „ reg.
	Arad érk.	3 „ 3 „ „	6 „ — „ „
IV. Arad Pest és Bécs	Kassa ind.	5 óra 26 perc reg.	11 óra — perc délu.
	Forró-Eöcs „	6 „ 39 „ „	1 „ 3 „ délu.
	Miskolcz „	7 „ 57 „ „	3 „ 2 „ „
	Tokaj „	9 „ 35 „ „	5 „ 35 „ „
	Debreczen „	12 „ 12 „ reg.	10 „ 29 „ éjjel
	Püsp.-Ladány „	1 „ 45 „ délu.	12 „ 56 „ „
	Szolnok „	4 „ 44 „ „	4 „ 43 „ reg.
	Czegléd „ érk.	5 „ 41 „ este	5 „ 54 „ „
	Pest „	8 „ 37 „ „	8 „ 45 „ „
	Bécs „	6 „ — „ reg.	6 „ 33 „ este
V. Arad Pest és Bécs	Nagyvárad „ ind.	11 „ 12 „ déle.	9 „ 30 „ este
	B.-Ujfalv „	12 „ 5 „ délb.	11 „ — „ éjjel
	Püsp.-Ladány érk.	12 „ 54 „ „	12 „ 16 „ „
	Arad „ ind.	12 óra 41 perc délu.	8 óra 20 perc este
	Csaba „	2 „ 17 „ délu.	11 „ 13 „ éjjel
	Mező-Túr „	3 „ 50 „ „	2 „ 3 „ reg.
	Szolnok „	5 „ 9 „ „	4 „ 12 „ „
	Czegléd „ érk.	5 „ 56 „ este	5 „ 39 „ „
VI. Arad Pest és Bécs	Pest „	8 „ 37 „ „	8 „ 45 „ „
	Bécs „	6 „ — „ reg.	6 „ 33 „ este

A közállomásokról indulás ideje, a minden pályaudvaron kifüggesztett részletes menetrendben van kimutatva.

A vasúthoz csatlakozó postakocsik indulnak:

Aradról Szegedbe, mindennap este 6 órakor az utasok fölvételével.

Nagyváradról Kolozsvárra, mindennap este 6 órakor. (Az utasok fölvételével.)

Nyíregyházáról Szathmárra, vasárnap, szedán, pénteken este 6 órakor.

Nyíregyházáról Beregszászba, naponként reggel 6^{1/2} órakor.

Nyíregyházáról Nagybányára hétfő, kedd, csütörtök, szombat este 6 órakor.

Tokajból S. A. Ujhelybe, mindennap este 7 órakor.

Kassáról Lőcsére mindennap éjjeli 1 órakor.

Kassáról Przemyslbe szedán és szombaton délután 2 órakor.

Kassáról Szigethre mindennap este 10 órakor.

Kassáról Munkácsra mindennap este 10 órakor.

(A. 5—5.)

Az igazgatóság.

Kiadó: a debreczeni Színűgyegylet.

Szerkesztő: Illésy György.

A „Hortobágy”

szépirodalmi, művészeti, gazdasági, kereskedelmi, ipar, s általában társas éleli hetilap. Megjelenik minden pénteken. Előfizetési ára máj.—decz. 8 hóra 3 frt. 50 kr., sept.—dec. 4 hóra 1 frt. 70 kr. félévre 2 frt 50 kr. A ki 8 hóra előfizet, az műmellékletül

a debreczeni állandó színház

diszes rajzat nyeri, Skalmiczky rajza szerint. Hirdetések jutányos díjért közöltnak. A lap tiszta jövedelme kizárólag jótékony célra fordítatik. Minden a lapot érdeklő közlemény a szerkesztőhöz (Székhely 2465. sz.) intézendő.

Előfizetéseket folyóvást elfogadunk, a helybeliekre nézve azon megjegyzéssel, hogy lapunk kihordója vagy bárkinél is aláírhatnak ugyan, de pénzért csak oly egyének adják át, ki a színűgyegylet peccsétjével ellátott nyugtát mutat fel.

Lapunk kihordója egy „Panaszkönyvet” hord magával, melyet minden helybeli előfizetőknek, kíváratára előmutatni tartozik. Kérjük a reclamatiót, vagy egyéb panaszokat e könyvbe írni.

H I R D E T É S E K.

A legválasztékosabb Fehér és veres borok,

különösen többféle

érmelléki asztali borok,

állandó szesz, és törköly pálinka,

jutányos áron, hordó számra, tetszés szerinti mennyiségben ajánlatnak.

Értekezhetni irántok Telegdi László úrral, a Battyányi utcában 2158. sz. alatti házában.

8217.
1862.

Hirdetmény.

A debreczeni kir. váltótörvényszék részéről ezenel közhírré tétetik, hogy Freibauer Ede főperes részére László József helybeli lakostól mint alperestől lefoglalt 4 darab hámos ló és vasas szekér f. évi sept. 16-kán d. e. 10 órakor, helyben, alperesnek piac-utcza házában; továbbá 15 köblös őszivetés függő termése, 1 vasas szekér és 4 jármos ökör alperes elepi tanyáján, f. évi sept. 17-kén d. e. 10 órakor készpénz fizetés mellett közárverésen el fognak adatni.

Debreczen 1862. Julius 12.

A kir. váltótörvényszék.

A „Phoenix” Biztosító társaság Képviselősege Pesten.

Van szerencsénk a t. cz. közönségnek ezennel tisztelettel tudomására juttatni, miszerint mi folyó 1862-dik év szeptemberhó 1-től kezdve a debreczeni - kerületi főgynökség vezetését és kezelését debreczeni kereskedő **Spitzer Jakab urra ruháztuk át.** E szerint f. é. szeptember 1-től a debreczeni főgynökség kerületében végzendő biztosítási ügyek, úgy szintén a biztosítási díjak beszédése Spitzer Jakab ur által fog eszközöltetni. — Pest 1862. Augusztus 25.

Holländer Testvérek.

A fentebbi hirdetmény erejénél fogva, a három millió forint alaptőkével bíró „Phoenix” biztosító társaságot van szerencsém a t. cz. közönségnek bemutatni, melynek Bihar, Szabolcs, Szatmár, Közép-Szolnok, Kraszna megyékre, Hajdu kerületre, és Kóvár vidékére kiterjedő főgynökségét elvállaltam.

Társulatunk biztosít **teljes és gyors** kár megtérítéssel.

a.) **Tűzkárok ellen** (ha villám által okozottak is) **épületeket** (ezeknek még csak a mentés vagy oltás céljából tett lerombolását is), **gyárakat, gépeket, gazdasági — és iparkészleteket, butorokat, marhát** stb.

b.) **utazó javakat** vizen, szárazon, vasuton.

Díjtételeink a lehető **legjutányosabban**, sőt a többi biztosító társaságokéi. ellenében **szembetűnő előnyel** is vannak megszabva, és fenn kitett kerületben már működő ügynök uraknál közelebből is megtekinthetők, kik minden a biztosítás köréhez vágó felvilágosítással szívesen szolgálnak.

Minden a biztosítási ügyre vonatkozó felvilágosításokat helyben a legnagyobb készséggel adva, a nálam bejelentendő biztosítások **legjutányosabb** felvételére gyors és pontos eszközzésére ajánlkozom.

Debreczen. 1862. Augusztus 27.

Főgynök **Spitzer Jakab.**

A takarékpénztár érdekében.

A f. évi július 1-ső napjától fogva, a debreczeni takarékpénztári társulatnak f. évi május 9-kén tartott közgyűlésén keletkezett határozata folytán, a betételek utáni kamattal 4 száztóliról, általánosságban 5 száztólira fellebb emeltetett, azonkívül a betételek utáni kamatok, úgy a betétet mint a kivétel alkalmával, nem úgy mint eddig csak egész hónapokról, de f. év július 1-ső napja után, fél hónapokról is, a betevők javára kiszámíttatni, és kifizettetni fognak.

Ezen, a betevőkre nézve kedvező határozat, oly kijelentéssel tétetik ezennel közhirre, miszerint a legalább egy évig fel nem mondható tőkéek után a választmány 6 száztólí kamatot is utalványozhat. Az ez iránti nyilatkozatok a takarékpénztárnál teendők.

Komlóssy Imre m. k. elnök igazgató.

Tárgusztáv m. k. jegyző.

ad Nr. 8177. Cs. k. szab. tiszavidéki vasut.

1862. évi október 1-jétől fogva a gyors- és fuvarára belföldön való szállításánál új fuvarlevél — példányok jönnek használatba s. p. gyors — áruknál vörös, fuvarárunknál pedig fehér papirosan.

E naptól fogva csak oly fuvarlevelek fogadtatnak el, melyek az új mintával tökéletesen megegyeznek.

Új fuvarlevél — példányok a tiszai vasut minden kiadóhivatalában, darabja 2 új kron kaphatók.

A t. cz. feladók ezen új fuvarlevél — példányokat még a fentebbi határidő előtt is használhatják a gyors- és fuvarára belföld — szállításánál.

Bécs. 1862. Aug. 18.

Az igazgatóság.

Dáné István

norinbergi és díszáru kereskedé- sében egy, körülbelől 14 éves, tisztességes, ügyes és becsületes ifju, mint tanuló, alkalmazást nyerhet.

57dik ÁRJEGYZÉK

az „István” gőzhengermalom gyártmányairól.

(Debreczenben költségmentesen, készpénzfizetés mellett, osztrák értékben, kötelezettség nélkül.)

A. asztali dara nagy szemű	15	frt.	20	kr.
B. ugyanaz apró	15	"	20	"
C. dara középszerű	13	"	40	"
D. királyliszt	14	"	20	"
1. lánghliszt	13	"	20	"
2. monthliszt	12	"	20	"
3. zsemlyeliszt	10	"	40	"
4. fehérkenyerliszt 1-ső rendű	8	"	20	"
5. ugyanaz 2-dik	7	"	"	"
6. barnakenyerliszt	5	"	40	"
Kétszerliszt	6	"	70	"
Rozsliszt 1-ső rendű	8	"	"	"

Rozsliszt 2-dik rendű	5	frt.	60	kr.
00. árpakása	15	"	"	"
0. árpakása	14	"	"	"
1. árpakása	12	"	"	"
2. árpakása	10	"	"	"
3. árpakása	8	"	"	"
4. árpakása	7	"	"	"
Árpaliszt	3	"	"	"
Dereze	3	"	"	"
Lábliszt	3	"	"	"
Korpa	2	"	"	"
Buzaalj	3	"	20	"

Minden zsákért 1 frt. 5 kr. lefizetendő. E betétet azonban a vevő visszakapja, ha a zsákot, az elvitel napjától számított legfeljebb 3 hó alatt, hiába nélkül, bementesen visszaszállítja.

Debreczen 1862. Junius 19.